ČESKÁ REPUBLIKA: Pásmo 1

Česká republika je zdrojovou, tranzitní a cílovou zemí žen a dětí, které se staly oběťmi obchodování za účelem sexuálního vykořisťování a zdrojovou, tranzitní a cílovou zemí mužů a žen, kteří byli donuceni k práci. Ženy, dívky a chlapci z České republiky, Slovenska, Ukrajiny, Rumunska, Bulharska, Nigérie, Filipín a Vietnamu bývají v České republice oběťmi obchodování za účelem sexuálního vykořisťování a také přes území České republiky cestují do jiných evropských zemí, kde jsou rovněž nuceni k prostituci .
Muži a ženy z České republiky, Ukrajiny, Rumunska, Bulharska, Moldavska, Mongolska, Filipín, Ruska a Vietnamu jsou v České republice jsou oběťmi pracovního vykořisťování, a to nejčastěji prostřednictvím dluhového otroctví ve stavebním, zemědělském, lesním, výrobním a servisním sektoru včetně domácích prací. Rovněž mohou přes Českou republiku cestovat do dalších evropských zemí, kde jsou pracovně vykořisťováni. Většina identifikovaných obětí v České republice jsou Češi. Romské ženy z České republiky jsou nuceny k prostituci a nucené práci v tuzemsku i v cílových zemích včetně Spojeného království.

Vláda České republiky dodržuje plně minimální standardy pro eliminaci nezákonného obchodování s lidmi. Vláda mírně zvýšila financování nestátních organizací, které poskytují služby obětem obchodování, ale zároveň identifikovala méně potencionálních obětí a zařadila podstatně méně obětí do svého programu asistence osobám spolupracujícím s orgány činnými v trestním řízení. Úsilí těchto orgánů se zvýšilo, čímž bylo dosaženo podstatně více odsouzení v roce 2015 než v roce 2014. Vláda však iniciovala méně případů trestního stíhání a ne všechny rozsudky byly úměrné závažnosti činů. Oběti měly nadále jen minimální možnosti domáhat se soudně nařízeného odškodnění či odškodnění od státu.

DOPORUČENÍ PRO ČESKOU REPUBLIKU

Razantně vyšetřovat a trestně stíhat pachatele sexuálního obchodu a obchodování s lidmi v rámci zákonů proti nezákonnému obchodování s lidmi; posílit školení pro státní zástupce a soudce v uplatňování zákonů proti obchodování s lidmi; zvýšit povědomí soudců o závažnosti tohoto trestního činu s cílem zajistit, aby trestní stíhání vedla k proporcionálním a odstrašujícím rozsudkům; zlepšit schopnost obětí zúčastnit se vládního programu na ochranu svědků a soudně nařízeného odškodnění; vyškolit zaměstnance v „první linii“ včetně pracovních inspektorů, policistů a státem najmutých úředníků v oblasti určení kritérií obětí nezákonného obchodování s pracovní silou a jeho nových trendů; zlepšit spolupráci inspektorátu práce s policií ve vyšetřování potencionálních případů tohoto nezákonného obchodování; provádět široké kampaně na zvýšení povědomí veřejnosti o této problematice a zvláště o obchodování s pracovní silou; rozčlenit data o typech nezákonného obchodování stíhanými orgány činnými v trestním řízení a při ochraně svědků.

TRESTNÍ STÍHÁNÍ

Vláda České republiky posilovala snahy o efektivnější potírání obchodování s lidmi Vláda České republiky zakazuje všechny formy obchodování s lidmi podle paragrafu 168 Trestního zákoníku, který za ně předepisuje tresty až do 15 let odnětí svobody. Tyto tresty jsou dostatečně přísné a odpovídají trestům za jiné závažné trestné činy, jako například znásilnění. Vláda České republiky nerozčleňovala údaje o nucené prostituci a nucené práci. V roce 2015, vyšetřila policie 18 údajných případů obchodování s lidmi,

z nichž devět se prokázalo jako skutečné případy obchodování. V roce 2015 stíhaly české orgány 12 údajných pachatelů obžalovaných z nezákonného obchodování s lidmi, což znamenalo snížení oproti 16 v roce 2014 a 30 v roce 2013. Během roku 2015 odsoudily české soudy 19 pachatelů, což znamenalo zvýšení oproti šesti odsouzeným pachatelům v roce 2014. Pěti z 19 odsouzených pachatelů nezákonného obchodování s lidmi byl uložen trest odnětí svobody na jeden rok až pět let a sedmi trest odnětí svobody na pět až 15 let; dalších sedm dostalo podmíněné tresty. Česká vláda zmrazila účty pachatelům podezřelým z nezákonného obchodování s lidmi v celkové hodnotě 36 673 000 Kč. České orgány spolupracovaly s cizími vládami na celkem čtyřech mezinárodních vyšetřováních. Útvar pro odhalování organizovaného zločinu Policie České republiky si i nadále udržoval speciální jednotku pro boj proti nezákonnému obchodování s lidmi, která v roce 2015 zorganizovala školení pro 253 příslušníků Policie České republiky, pracovních inspektorů a jiných úředníků. České orgány vyjádřily potřebu lepší spolupráce mezi policií a pracovními inspektory a též potřebu vylepšit školení inspektorů v oblasti indikátorů nezákonného obchodování s lidmi. Česká vláda nezaznamenala žádné vyšetření, stíhání či odsouzení vládních zaměstnanců, kteří by se dopustili trestních činů nezákonného obchodování s lidmi.

OCHRANA

Česká vláda nadále úspěšně pokračovala v ochraně obětí nezákonného obchodování s lidmi. Policie v roce 2015 zjistila 92 obětí, z nichž všechny byly předány příslušným subjektům, oproti zjištěným 67 v roce 2014. Vládou financované nestátní neziskové organizace v roce 2015 poskytly služby 171 nově identifikovaným potencionálním obětem, z nichž 79 bylo identifikováno přímo nestátními neziskovými organizacemi. Vládní orgány poskytovaly obětem 60 dnů na rozmyšlenou, během nichž jim byla poskytnuta péče a čas na rozhodnutí, zda spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Ministerstvo vnitra (MV) i nadále financovalo program ochrany svědků, v jehož rámci poskytovalo prostředky nestátním neziskovým organizacím pečujícím o dospělé oběti ochotné spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Do tohoto programu se v roce 2015 přihlásily čtyři oběti, což znamenalo snížení oproti 43 obětem v roce 2014. Stejně jako v předešlých dvou letech vyčlenilo MV dva miliony korun na podporu nestátních neziskových organizací, které pomáhají obětem již přihlášeným do programu ochrany svědků, a také projektům nestátních neziskových organizací, zaměřeným na prevenci nezákonného obchodování s lidmi. České orgány uvedly, že program MV neposkytoval dostatečné zdroje pro oběti s dětmi. Identifikovaným dětským obětem byla poskytnuta péče mimo program MV od veřejně financovaných nestátních neziskových organizací poskytujících azyl, stravu, oblečení, zdravotní ošetření a psychologické poradenství. Policie též zaměstnala dětské psychology, kteří poskytovali asistenci dětským obětem obchodování. Ministerstvo práce a sociálních věcí v roce 2015 poskytlo nestátním neziskovým organizacím, pečujícím o oběti nezákonného obchodování s lidmi 6 072 000 Kč, což znamenalo nárůst o 14 procent oproti roku 2014.

Zahraniční oběti, které spolupracovaly s vyšetřovateli, mohly získat dočasné povolení k pobytu a k práci na dobu probíhajícího právního řízení. Během tvorby této zprávy však žádná ze zahraničních obětí nezískala dočasné povolení k pobytu či jinou formu ochrany před deportací. Po dokončení právního řízení měly oběti možnost zažádat o trvalé povolení k pobytu. V roce 2015 však toto povolení nebylo uděleno žádné oběti, oproti jednomu případu v roce 2014. Oběti měly nárok na odškodnění od pachatelů nezákonného obchodování s lidmi. Tyto případy odškodnění se objevily jen zřídka, jelikož se

oběti často obávaly odvety ze strany pachatelů během trestního řízení a neměly prostředky na poplatky spojené s advokátem a civilní žalobou. V jednom případě v roce 2015 soud nařídil odsouzenému pachateli nezákonného obchodování s lidmi zaplatit oběti odškodné ve výši 360 000 Kč. Vláda nedisponuje žádným fondem na vyplácení odškodného obětem nezákonného obchodování s lidmi. Nedošlo k ohlášení žádných trestů ze strany České vlády udělených identifikovaným obětem za nezákonnou činnost, které se mohly dopustit v přímém důsledku toho, že s nimi bylo nezákonně obchodováno.

PREVENCE

Česká vláda pokračovala ve svých programech prevence nezákonného obchodování s lidmi. Ministr vnitra předsedal mezirezortnímu koordinačnímu orgánu, který pracoval na implementaci Národního akčního plánu 2012-2015; v době uzávěrky této zprávy byl návrh strategie pro období 2016-2019 před dokončením schvalovacího procesu. Sekce národního zpravodaje na Ministerstvu vnitra připravila a zveřejnilakomplexní výroční zprávu o trendech a programech zaměřených proti nezákonnému obchodování s lidmi. Vláda financovala horkou linku provozovanou nestátní neziskovou organizací pro identifikaci obětí nezákonného obchodování s lidmi. V roce 2015 tato linka přijala více než 700 hovorů. Horká linka poskytovala také překladatelské služby, avšak byla v provozu pouze v běžné pracovní době. Česká legislativa nezavedla žádné zákony na konfiskaci cestovních pasů zaměstnanců. Vláda neprováděla žádné kroky ke snížení poptávky po komerčním sexuálním styku či nucené práci. Vláda poskytla svým diplomatickým složkám školení ohledně boje proti nezákonnému obchodování s lidmi.